

SCHRIFTELIJKE VRAAG

nr. 330
van **KATJA VERHEYEN**
datum: 17 februari 2020

aan **WOUTER BEKE**

VLAAMS MINISTER VAN WELZIJN, VOLKSGEZONDHEID, GEZIN EN ARMOEDEBESTRIJDING

Vrouwenopvangcentra - Capaciteit en bezettingsgraad

Een vrouwenopvangcentrum biedt een tijdelijk onderkomen aan vrouwen (en hun kinderen) die door omstandigheden niet langer thuis kunnen wonen of wanneer ze door een noodsituatie geen onderdak meer hebben. Deze opvanghuizen zijn laagdrempelig, openbaar en zijn minder specifiek in hun selectie van bewoners dan de vluchthuizen voor slachtoffers van partnergeweld.

1. Wat is de huidige opvangcapaciteit van de vrouwenopvangcentra in Vlaanderen? Graag een onderverdeling per provincie, per jaar en dit sinds 2014.
2. Wat zijn de voornaamste redenen voor opvang? Graag een onderverdeling per provincie, per jaar en dit sinds 2014.
3. Hoeveel vrouwen worden er opgevangen? Naast een onderverdeling per provincie en per jaar ook graag een onderverdeling per nationaliteit en dit sinds 2014.
4. Hoeveel kinderen worden er opgevangen? Naast een onderverdeling per provincie, per jaar ook graag een onderverdeling '-12-jarigen' en '+12-jarigen' en dit sinds 2014.
5. Wat is de bezettingsgraad? Graag een onderverdeling per provincie, per jaar en dit sinds 2014.
6. Hoeveel bedraagt de gemiddelde duur van het verblijf? Graag een onderverdeling per provincie, per jaar en dit sinds 2014.
7. Hanteren de opvangcentra verschillende maximale verblijfsduren? Zo ja, wat is hier de reden voor en hoeveel bedraagt de gehanteerde maximale verblijfsduur per vrouwenopvangcentrum?
 - a) Hoeveel bedraagt de dagprijs?
 - b) Zijn er hier regionale verschillen? Zo ja, graag een onderverdeling per provincie.
8. Is er ook in vrijstellingen voorzien en onder welke voorwaarden? Zo ja, hoe vaak is in een vrijstelling voorzien? Graag een onderverdeling per provincie, per jaar en dit sinds 2014.
9. Is er de afgelopen jaren een tekort in capaciteit geweest in vrouwenopvangcentra? Graag een onderverdeling per provincie, per jaar en dit sinds 2014.

ANTWOORD

op vraag nr. 330 van 17 februari 2020

van **KATJA VERHEYEN**

1. Binnen de residentiële opvang is al langer een evolutie lopende waarbij de groepsopvang vervangen wordt door meer individuele opvang in studio's of appartementen. Dit maakt dat ook het onderscheid tussen mannen- en vrouwenopvangcentra verwaterd en de beschikbare opvangcapaciteit flexibel kan worden ingezet ongeacht de specifieke cliëntcontext.

In 2019 is een inventarisatie gemaakt naar opvangvorm (groepsopvang of individuele opvang) en doelpubliek (man-vrouw-gemengd). De vrouwenopvangcentra met een specifieke groepsopvang voor vrouwen zijn als volgt gespreid in Vlaanderen:

Provincie	Aantal wooneenheden	Aantal bedden
Antwerpen	13	31
Limburg	19	43
Vlaams-Brabant	6	16
West-Vlaanderen	6	21
Totaal	44	111

Onderstaand overzicht geeft een beeld van de opvangcapaciteit in groepsopvang voor vrouwen, individuele opvang voor vrouwen en individuele gemengde opvang.

Provincie	Aantal wooneenheden	Aantal bedden
Antwerpen	119	293
Limburg	69	138
Vlaams-Brabant	36	88
Brussel	15	25
Oost-Vlaanderen	63	106
West-Vlaanderen	132	254
Totaal	434	904

In al deze plaatsen kunnen vrouwen worden opgevangen, ongeacht of de reden van opvang samenhangt met een specifieke woonproblematiek dan wel met een context van familiaal geweld of een combinatie van beide.

Voor de andere jaren is dergelijke opsplitsing niet voorhanden.

2. Onderstaande tabel geeft een overzicht van de thematieken waarrond gewerkt is met vrouwen binnen de opvang:

2019	Wonen	Relaties en persoonlijke problemen	Armoede en schulden en toeleiding tot basisrechten	Dader en slachtofferschap	Detentie	Precair verblijf
Antwerpen	68%	50%	49%	53%	0%	3%
Limburg	91%	85%	80%	33%	1%	10%
Vlaams-Brabant	63%	78%	69%	68%	0%	9%
Brussel	100%	62%	69%	4%	0%	12%
Oost-Vlaanderen	83%	63%	63%	25%	0%	5%
West-Vlaanderen	86%	49%	76%	34%	0%	5%
2018	Wonen	Relaties en persoonlijke problemen	Armoede en schulden en toeleiding tot basisrechten	Dader en slachtofferschap	Detentie	Precair verblijf
Antwerpen	74%	43%	40%	39%	0%	3%
Limburg	91%	81%	77%	31%	1%	1%
Vlaams-Brabant	68%	80%	84%	65%	1%	8%
Brussel	100%	75%	70%	0%	0%	0%
Oost-Vlaanderen	87%	64%	64%	27%	1%	6%
West-Vlaanderen	81%	55%	77%	31%	1%	5%

2017	Materieel en financieel	Lichamelijke gezondheid	(Vermoeden van) handicap	Geestelijk welzijn	Geestelijke gezondheid	Partnerrelatie / seksualiteit en geboorte	Gezin en opvoeding	Intrafamiliaal geweld	Sociale situatie	Onderwijs	Opleiding en tewerkstelling	Etnisch en cultureel	Administratie en hulpverlening	Gerechtelijk en juridisch
Antwerpen	65%	7%	4%	22%	5%	20%	17%	64%	15%	1%	6%	1%	17%	12%
Limburg	50%	7%	3%	26%	9%	21%	18%	58%	19%	2%	7%	5%	15%	11%
Vlaams-Brabant	66%	5%	3%	18%	4%	18%	15%	58%	8%	2%	4%	1%	14%	11%
Brussel	80%	10%	20%	30%	20%	50%	10%	0%	100%	0%	0%	0%	40%	0%
Oost-Vlaanderen	64%	7%	1%	13%	4%	15%	14%	52%	13%	1%	8%	2%	14%	5%
West-Vlaanderen	56%	2%	2%	10%	2%	22%	18%	52%	16%	4%	10%	12%	16%	12%
2016	Materieel en financieel	Lichamelijke gezondheid	(Vermoeden van) handicap	Geestelijk welzijn	Geestelijke gezondheid	Partnerrelatie / seksualiteit en geboorte	Gezin en opvoeding	Intrafamiliaal geweld	Sociale situatie	Onderwijs	Opleiding en tewerkstelling	Etnisch en cultureel	Administratie en hulpverlening	Gerechtelijk en juridisch
Antwerpen	64%	4%	4%	26%	7%	18%	28%	65%	10%	3%	4%	7%	22%	10%
Limburg	69%	9%	4%	23%	4%	22%	18%	36%	19%	2%	8%	5%	18%	8%
Vlaams-Brabant	64%	9%	5%	24%	9%	19%	21%	49%	11%	2%	8%	2%	11%	3%
Brussel	92%	0%	0%	0%	8%	0%	0%	0%	83%	0%	0%	0%	0%	0%
Oost-Vlaanderen	71%	6%	4%	19%	3%	25%	23%	33%	14%	5%	11%	5%	17%	11%
West-Vlaanderen	55%	13%	2%	19%	7%	22%	11%	64%	17%	8%	7%	6%	11%	6%

2015	Materieel en financieel	Lichamelijke gezondheid	(Vermoeden van) handicap	Geestelijk welzijn	Geestelijke gezondheid	Partnerrelatie / seksualiteit en geboorte	Gezin en opvoeding	Intrafamiliaal geweld	Sociale situatie	Onderwijs	Opleiding en tewerkstelling	Etnisch en cultureel	Administratie en hulpverlening	Gerechtelijk en juridisch
Antwerpen	46%	6%	3%	21%	3%	17%	11%	75%	15%	1%	4%	7%	21%	4%
Limburg	79%	12%	8%	32%	10%	29%	23%	34%	20%	4%	10%	6%	21%	6%
Vlaams- Brabant	42%	3%	2%	11%	2%	16%	21%	71%	8%	0%	7%	5%	8%	6%
Brussel	87%	13%	0%	7%	0%	0%	0%	7%	93%	0%	0%	0%	20%	0%
Oost- Vlaanderen	70%	15%	3%	23%	7%	20%	25%	36%	17%	3%	18%	7%	14%	7%
West- Vlaanderen	60%	10%	2%	19%	5%	19%	21%	48%	23%	1%	14%	5%	27%	3%
2014	Materieel en financieel	Lichamelijke gezondheid	(Vermoeden van) handicap	Geestelijk welzijn	Geestelijke gezondheid	Partnerrelatie / seksualiteit en geboorte	Gezin en opvoeding	Intrafamiliaal geweld	Sociale situatie	Onderwijs	Opleiding en tewerkstelling	Etnisch en cultureel	Administratie en hulpverlening	Gerechtelijk en juridisch
Antwerpen	54%	12%	0%	28%	2%	18%	20%	77%	21%	4%	7%	6%	26%	15%
Limburg	76%	12%	4%	33%	12%	29%	27%	47%	21%	1%	14%	5%	25%	9%
Vlaams- Brabant	50%	10%	5%	30%	20%	25%	35%	65%	10%	0%	30%	5%	15%	5%
Brussel	86%	10%	0%	5%	5%	10%	5%	0%	95%	0%	5%	0%	29%	0%
Oost- Vlaanderen	60%	14%	2%	25%	7%	20%	23%	46%	15%	2%	13%	7%	15%	10%
West- Vlaanderen	65%	12%	3%	22%	10%	20%	19%	47%	26%	1%	15%	6%	26%	6%

3. Onderstaande tabel geeft een overzicht van het aantal opgevangen vrouwen, zowel binnen de module woonbegeleiding met verblijf als binnen de module begeleiding IFG residentieel.

Provincie	2019	2018	2017	2016	2015	2014
Antwerpen	268	234	119	123	144	98
Limburg	135	141	113	177	168	182
Vlaams-Brabant	78	85	138	126	99	25
Brussel	26	20	14	16	22	22
Oost-Vlaanderen	196	208	132	262	271	276
West-Vlaanderen	175	172	103	154	172	136

Eind 2017 is in Limburg en De Kempen een piloottraject gelopen rond de herwerking van de cliëntregistratie, waardoor de gegevens voor de provincie Antwerpen en Limburg in 2017 vertekend zijn. Vanaf 2018 is de hele sector in de herwerkte casus gaan werken. Dit maakt dat de cijfers sinds 2018 moeilijk te vergelijken zijn met de voorgaande jaren.

Een onderverdeling van deze gegevens naar nationaliteit is niet voorhanden.

4. Onderstaande tabel geeft een beeld van de kinderen die binnen de modules woonbegeleiding met verblijf of begeleiding IFG residentieel hulpverlening ontvangen hebben.

Aantal kinderen: 0 tot en met 11 jaar	2019	2018	2017	2016	2015	2014
Antwerpen	165	102	51	9	23	15
Limburg	55	31	3	18	17	5
Vlaams-Brabant	41	51	60	39	34	10
Brussel	13	4	1	0	4	1
Oost-Vlaanderen	54	52	16	8	4	4
West-Vlaanderen	78	81	13	5	NB	6
Aantal kinderen: 12 tot en met 17 jaar	2019	2018	2017	2016	2015	2014
Antwerpen	44	34	5	2	3	2
Limburg	9	8	0	2	5	2
Vlaams-Brabant	6	4	8	7	4	0
Brussel	10	6	1	3	5	0
Oost-Vlaanderen	11	11	5	4	1	2
West-Vlaanderen	26	19	2	1	NB	2

5. De hieronder vermelde bezettingsgraad heeft betrekking op de in vraag 1 vermelde groepsopvang voor vrouwen. De bezettingsgraad wordt hier berekend op basis van het theoretisch beschikbare aantal bedden. Deze bezettingsgraad geeft evenwel een vertekend beeld, omdat het niet opportuun is om mensen uit verschillende cliëntsystemen samen op één kamer te leggen, omdat kamers periodiek leegstaan

(renovatie of onderhoud) en omdat verschillende CAW's in het verleden verschillende telmethoden hanteerden. De sector heeft zich geëngageerd om een verbetertraject te realiseren om de bezetting uniform en transparant in beeld te krijgen.

Provincie	2018	2017	2016	2015
Antwerpen	67%	66%	72%	104%
Limburg	54%	56%	56%	60%
Vlaams-Brabant	52%	49%	66%	64%
West-Vlaanderen	nb	72%	78%	83%

(data 2019 en 2014 zijn niet beschikbaar)

6. Onderstaande tabel geeft een overzicht van de gemiddelde duur in dagen van de in de loop van het jaar afgesloten modules "woonbegeleiding met verblijf" en "begeleiding IFG residentieel" bij vrouwen.

Gemiddelde duur afgesloten module: woonbegeleiding met verblijf (vrouw)						
	2019	2018	2017	2016	2015	2014
Antwerpen	175	75	101	363	93	141
Limburg	192	128	142	94	96	107
Vlaams-Brabant	150	82	50	33	53	78
Brussel	207	59	128	106	128	105
Oost-Vlaanderen	207	110	128	120	149	87
West-Vlaanderen	223	114	145	125	125	115
Gemiddelde duur afgesloten module: begeleiding IFG residentieel (vrouw)						
	2019	2018	2017	2016	2015	2014
Antwerpen	64	30	99	81	72	48
Limburg	63	55	66	80	95	45
Vlaams-Brabant	84	53	79	122	105	74
Brussel	/	/	/	/	/	/
Oost-Vlaanderen	44	27	39	36	39	53
West-Vlaanderen	65	44	90	32	63	25

Door de wijzigingen in registratie geven de cijfers van 2018 geen realistische weergave van de verblijfsduur.

7. Er wordt gestreefd naar een maximale verblijfsduur van 6 maanden. Dit betekent niet dat de begeleiding daarom altijd stopt, integendeel. Veelal wordt deze nog via een ambulante begeleiding verder gezet. Bovendien komt het ook voor dat gebruikers langer verblijven omdat er weinig betaalbare (gezins)woningen ter beschikking zijn in de regio.

De begeleidingsduur is dus zowel afhankelijk van de regionale context als van de cliëntcontext en haar problematiek. De CAW's werken op maat van de gebruiker.

- De dagprijs voor meerderjarigen bedraagt 27,06 euro met inbegrip van 4,40 euro zakgeld. De dagprijs voor minderjarigen bedraagt 16,46 euro met inbegrip van 2,15 euro zakgeld.
- Er zijn geen regionale verschillen.

8. Er worden geen 'vrijstellingen' gegeven voor het betalen van de verblijfskost. Indien de gebruiker de dagprijs niet kan betalen, kan het OCMW tussenkomen. Er zijn geen gegevens beschikbaar van het aantal gevallen waarin het OCMW tussenkomt. De CAW geven aan dat het eerder uitzonderlijk is dat de cliënt de dagprijs van een eigen inkomen betaalt.
9. Het is niet correct om te stellen dat er een tekort aan capaciteit is qua vrouwenopvangcentra omdat dit tijdelijke en noodoplossingen zouden moeten zijn. Bovendien wordt opvang gezocht in de overige opvangvormen in Vlaanderen, indien er geen vrije plaatsen zijn in een bepaalde regio. Het is wel zo dat de druk op de opvangcentra groot blijft ten gevolge van een ontoereikende betaalbare woningmarkt waardoor de doorstroom uit de opvangcentra wordt afgeremd.